

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 266/2023-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Jozefom Dobrovičom, LL.M., advokátom, Záhradnícka 27, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 3 K 24/2016 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 K 24/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Navrhuje prikázať okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov a priznať mu finančné zadosťučinenie v sume 8 000 eur. Zároveň navrhuje priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a vlastných zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ podal okresnému súdu návrh na vyhlásenie konkurzu. Okresný súd uznesením č. k. 3 K 24/2016 z 11. mája 2016 rozhodol tak, že začína konkurzné konanie voči sťažovateľovi. Za predbežného správcu bol ustanovený [REDACTED].

3. Uznesením okresného súdu č. k. 3 K 24/2016 z 2. augusta 2016 bol vyhlásený konkurz na majetok sťažovateľa. Do funkcie správcu súd ustanovil [REDACTED]. Okresný súd uznesením č. k. 3 K 24/2016 z 24. septembra 2021 ustanovil do funkcie nového správcu, a to [REDACTED].

4. Sťažovateľ namieta, že napadnuté konanie je na okresnom súde vedené už takmer sedem rokov, za ktoré nedošlo k jeho ukončeniu. Konštatuje nečinnosť a nesprávny postup okresného súdu v napadnutom konaní, ktorý v jeho veci koná so zbytočnými priet'ahmi.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní.

6. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania [§ 39 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Ústavný súd pripomína, že uplatnenie jeho právomocí je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania. V tejto súvislosti už opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže prijať na ďalšie konanie iba také podanie, ktoré spĺňa všetky náležitosti kvalifikovaného návrhu ustanovené týmto zákonom. Poskytnutie ochrany ústavnosti ústavným súdom predpokladá splnenie všetkých ústavných a zákonných predpokladov a podmienok konania pred ústavným súdom vrátane splnenia zákonom predpísaných náležitostí ústavnej sťažnosti (m. m. III. ÚS 663/2014).

8. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre tiež formuloval právny názor (pozri napr. IV. ÚS 359/08), podľa ktorého má nedostatok odôvodnenia ústavnej sťažnosti (alebo jej časti) významné procesné dôsledky. Je totiž základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovať aj právne argumenty (ústavnoprávnu argumentáciu). Všeobecne formulovaný subjektívny názor sťažovateľa o porušení jeho práv nie je postačujúci (m. m. IV. ÚS 182/2021). Absencia kvalifikovaného odôvodnenia tak predstavuje nedostatok, ktorý bráni ústavnému súdu považovať ústavnú sťažnosť za dostatočne odôvodnenú.

9. Argumentácia obsiahnutá v ústavnej sťažnosti sťažovateľa je vo svojej podstate popisom čiastočného skutkového stavu v napadnutom konaní, v ktorom sa sťažovateľ sústreďuje na opis postupu vo veci ustanovených správcov a svoju snahu riešiť situáciu prostredníctvom dotknutého centra právnej pomoci. Argumentácia týkajúca namietaných pochybení okresného súdu je obmedzená len na tvrdenie o jeho nečinnosti, nesprávnom postupe a spôsobení zbytočných priet'ahov. Sťažovateľ (zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, pozn.) však prípadné obdobia nečinnosti všeobecného súdu v napadnutom konaní nijako nekonkretizoval, nedefinoval, v čom mali spočívať alebo ako sa prejavila pomalosť či nesústredenosť napadnutého konania. Neuviedol ani prípadné procesné eventuality, ktoré mohli v namietanom konaní nastať a ovplyvniť

rozporovanú dĺžku napadnutého konania. Z obsahu ústavnej sťažnosti nie je zrejmé, akým konkrétne špecifikovaným postupom okresného súdu v napadnutom konaní mali byť porušené sťažovateľom namietané práva. Sťažovateľ tiež bližšie nešpecifikoval ani tvrdený nesprávny postup okresného súdu v napadnutom konaní.

10. Pokiaľ sťažovateľ namietal celkovú dĺžku napadnutého konania, ústavný súd v okolnostiach predbežne prerokúvanej veci konštatuje, že iba uvedenie doby trvania napadnutého konania číselným vyjadrením tak, ako to uvádza sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti, samo osebe nemôže byť relevantnou okolnosťou, ktorá by ústavný súd viedla k rozhodnutiu o prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie a eventuálne k vysloveniu porušenia základného práva sťažovateľa na prejednanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 712/2022). Zároveň je potrebné dodať, že úlohou ústavného súdu je v danom druhu konania posúdiť, či konkurzným súdom prijaté opatrenia a zvolený postup sú vzhľadom na okolnosti daného prípadu akceptovateľné z pohľadu ústavou garantovaného práva na konanie bez zbytočných prietahov, teda či postup konkurzného súdu nebol v tomto smere zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny (m. m. I. ÚS 13/00, III. ÚS 99/02), čo by však v danom prípade nebolo vzhľadom na absentujúce odôvodnenie možné posúdiť.

11. Ústavný súd v tejto súvislosti osobitne prízvukuje svoj už publikovaný názor, že pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. Pre posúdenie prípadných prietahov v konaní orgánu verejnej moci sa preto o to viac vyžaduje náležité odôvodnenie ústavnej sťažnosti a aspoň čiastočný chronologický opis skutkového stavu či uvedenie konkrétnych skutočností umožňujúcich reálne posúdenie ich negatívneho materiálneho dopadu na osobu sťažovateľa a jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 266/2021; ZNaU č 88/2021).

12. V prípade nedostatkov náležitostí návrhu prichádza do úvahy postup podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde vyzvaním sťažovateľa na doplnenie odstrániteľných nedostatkov podania. Podľa názoru ústavného súdu však za danej situácie neprichádzala do úvahy výzva na odstránenie všetkých už popísaných nedostatkov návrhu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde vzhľadom na ich esenciálnu povahu. Označené ustanovenie zákona totiž slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (m. m. I. ÚS 155/2019, pozri bod 9 tohto uznesenia, pozn.). Sťažovateľ je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom a prípadná výzva na odstránenie nedostatku spočívajúceho v absencii náležitého odôvodnenia ústavnej sťažnosti by *de facto* v prejednávanom prípade neznamenalá prekonávanie prílišného formalizmu, ale neprípustný aktivistický prístup ústavného súdu mimo jeho právomoc.

13. Úlohou ústavného súdu totiž ani v rámci ním uprednostňovaného materiálneho prístupu k ochrane základných práv a slobôd pritom nie je nahrádzať aktivitu sťažovateľov či ich právnych zástupcov a iniciatívne dotvárať či dopĺňať ich ústavné sťažnosti tak, aby vyhovovali zákonných podmienkam. Ústavný súd by tak na seba preberal právomoc, ktorá mu nepatrí. Povinnosť právne odôvodniť ústavnú sťažnosť [normovaná zákonným príkazom § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde] neznamená, že po popise skutkových okolností sťažovateľ následne napríklad iba označí články ústavy či dohovoru, ktoré mali byť zo strany orgánu verejnej moci porušené,

prípadne ich odcituje. Ak by to tak malo byť, povinné právne zastúpenie advokátom v konaní pred ústavným súdom by bolo zbytočné.

14. Keďže predmetná ústavná sťažnosť v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovujú ústava a zákon o ústavnom súde, ústavný súd ju odmietol pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

15. Ústavný súd dopĺňa, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľovi, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložil ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

16. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 3. mája 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu